

Καλαμίσ

2 ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. Μουσ. VI 4/1970

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

8 Februarij 1970 / 19 Januarij 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *Καστανιές*.....
(παλαιότερον ὄνομα: *Κιρπασί*.....), Ἐπαρχίας *Κιθυρίας*.....
Νομοῦ *Κιθυρίας*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Κων/τίου*
Ἀποστολίου..... ἐπάγγελμα *Φιλόλογος*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Κιθυρίας*.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. *ὅτι « 2 » πρὸς ὧρον.*
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Χαράλαμπος Πετρίδης*.....

ἡλικία. *83 ἔτη* γραμματικαὶ γνώσεις. *Β' Δημοτικοῦ*.....

(*Ἐφατάρι*)..... τόπος καταγωγῆς *Καστανιές*.....
Β' Δημοτ. Σχολ. ἐκ. 68, Β' ἡμ. Καστανιές

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων; *ἐκ τῶν σπορὰν: τὰ χωρία Α' καὶ Μαργαρίτα, διὰ δὲ τὴν βοσκήν, τὰ Β' καὶ Γ' (ὅρ. κτ.).*
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα; *χωριστά*.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
εἰς τοὺς χωρικοὺς.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του; *οὐκ*.....
διένεμεν μετὰ τὸν θάνατόν του εἰς τοὺς ἡνδρεμένους υἱοὺς του.....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Συγχρόνως καὶ εἰς τὰ δύο.

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... *ὅχι. ἀσχολοῦνται.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Οἱ φερόντες.*

ἄνδρες καὶ γυναῖκες, μόνον εἰς τὸ ὄρος.

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-κατόροι κλπ.)

Ἀφεντεῖ καὶ ἦσαν ἐπὶ τοῖς βουλαιμυχοῖς.

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;)

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

2-2,5 χρῆμα. ἄλλοις τὸ ἄκομι, εἰς ὅσον εἶναι.

διὰ μισθὸν (40 ἡμέρες) οἱ χρόνοι φερόμενοι.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

ΟΧΙ.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ;

εἰς τὴν Κων/τινούπολιν.

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται

ὡς ἐργάται.

- δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲ κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; . . .

Με τὴν ἐνὶ κόλπον καὶ τὴν ἐν ὄρεσιν (Μόνην
μὴν).

- 2) Πότε έγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; Εἰς τὸ Ν.ο. χωριό (Καϊτουνέ-Κιλις) 1935.

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται : τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ;

Εοι. Γενικά. Αποστολ. και ημερον. εδω, δια ημερον 1924

- 1) Σιδηρούν άροτρον (τύποι αυτού, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Είς ποία κτήματα έχρησιμοποιείτο (ή χρησιμοποιείται) κάθε τύπος ;

Ποῖος κατασκεύαζε τὸ ἄρσενον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ ; Ἡ δὲ ἐκ ἐφορευαρχείας τῆς

Θεσσαλονίκης, τα μονόστερα-

Παραθέσσετε σχεδιαγράφημα (ή φωτογραφίαν) εκάστου τύπου σιδηρού ἄρότρου μὲ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. χερσίν	4. πυρί	7.	10. βύρρα
2.	5.	8.	...
3. μέντοι	6. βασιδ	9. βαβυλ	...

- 2) Τρακτέρ (από πότε είναι εν χρήσει;) 1928
3) Μηχανή θερισμού 1928

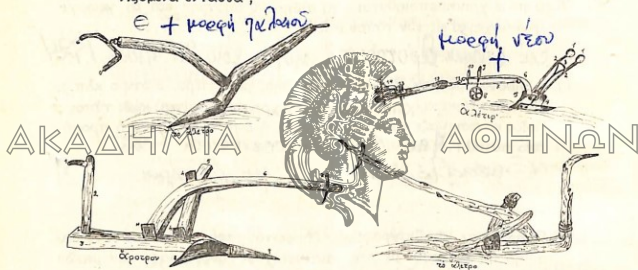
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)..... 1928

5) Μηχανή ἄλωνισμού 1924

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

..... Ο. Σοφ. Γεωργίου

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. ..	2. ..	3. ..	4. ..	5. ..	6. ..	7. ..	8. ..	9. ..	10. ..	11. ..	12. ..	13. ..	14. ..	15. ..
Χερσὺν
...
...
...
...

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

ἦτο τοῦτο δὲ δὲ τοῦτο εἶδὸς τοῦ χωραφιῶ

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

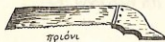
6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;.....

? Εὐ... ξύλου

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδα, ξυλοφάι, σκεπάρνι

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργανον) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.....

Οἱ ἰδιοκτήτες τοῦ ἀγροῦ

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

ὡς... εἰς τὸ νῆλ. ἀροστρ... 1. τοῦ... 6'

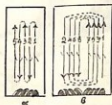
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανον· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

τὰ δίδωμεν μετ' ὀχλοῦ (γελένια)

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακὰς (αὐλακίαις) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

... Κυκλινεῖς, ... ἐνῷ ... εἰς τὸ ... μέσον ... ἐκκα-
ματίζουσι ... μετὰ ... αὐλαξ.

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ὄρου ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σπορίαις, ντάμιες, σιαστές, μεσδράδες κ.λ.π.);

... Πλαγιότερον ... εἰς ὀριές

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); μὲ αὐλακιάν;

Μὲ ἐμβαρνιαμα ... τοῦ ἄροτρου.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῶται ἄροτρον;

... Εἰς τὰ ... πρὸς ... βρεινὰ.

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὄνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

... ὁδοὶ ... (7-8 ἡδονοί) ...

... Εἰς καθορισμένους ...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.....

.....ἐξ. Καλαμῆς.....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

ὄντο. Ἰοκμβρίου τὸ τελευταῖο καὶ
Σεπτεμβρίου τὸ πρῶτο

τοῦ Σεπτεμβρίου : Μπαρά , τοῦ Ὀκτωβρίου : ὄσπορά.....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαιτήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ἔν. , τέλος Ἰοκμβρίου καὶ τὸ δεύτερον
μαρτίου ἐπιτρέποντος, τὰ Χερσῖνα, τὸν δὲ
ἀνῶσι τὸ φύτευμα

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ σπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

ἔν. ἔτος τὸ δεύτερον ἔτη ὄργωμα καὶ κατόπιν φύτευμα.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν: ὄν ο. διὰ τὰ Διμητριακῶν, ἡ δὲ ὄσπορά
τὸ φθινόπωρο.

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

Σπαρακαλάδα, περιέχουσα σπόρον.....

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

..... *ἔσθλη.*

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *δὲν ἐχινόταν. ἔσθρα θρῶς...*

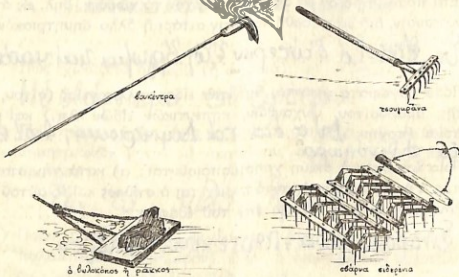
γίνεσθαι σβάρνισμα.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινων ἐκ τούτων).

ἰσχυρῶς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Υἱάκη.

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

Ο. γεωργὸς... μέντω... εὐκαρδοὺς...
αὐτοὺς... τοὺς φροῦτα...

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

ὅταν εἶχον ἐλ. τὴν καρπύδα... τὴν ἐλδοῖα
πρὸς τοὺς καρπύδα...

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

αὐτὴν τὴν ἐλδοῖα.

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμῆλων· ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

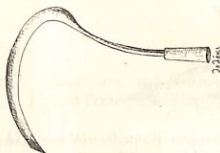
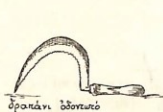
ὡς αὐτὴν τὴν ἐλδοῖα.

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) Κόσα
 Με πατάει καὶ χειροπύδι διαίτιοι
 6x. 1. 6x/1. 6 τοῦ Προχείρου.

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων ειδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

AKAΔHMA

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποία ἄλλα εργαλεῖα (π.χ. κόσσοις) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *M. E. K. 1900*

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

Бразил

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

ΜΕ ΣΙΝΟ 2 ΠΕΡΑΤΟ... ΤΙΝΑΝ... Ο ΣΙΝΟΡΑΝ
ΟΙ ΣΙΝΟΡΑΝ... ΕΓΕΡΕΤΑ... ΜΕΤΑ... ΤΟ... ΣΙΝΟ... ΜΕΤΑ... ΕΝ... ΝΙΟ...

- 5) Ποίος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.)

Ἡ ἀπόκρισις ὑπὸ βραχύνει ἐν τῷ ἐρωτήματι.

- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.)

ΟΧΙ.

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ.

ἤτοι ἐν ὄντι.

- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΣΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλὰ πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα;

ἐν τῷ δέσμῳ τῶν σταχυῶν ἐβουδούσαν αἱ γυναῖκες.

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Πολλὰ μαζί ἐν τῇ ἴδιᾳ κατεύθυνσιν ὅπου ἐβένοντο εὐκόλως.

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ καλοῦνται ἀγκαλιές.

Σφαδία

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποίον ;

Οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ' ἀποκοπὴν (ἐξοκότης). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

Ἦθιδοντο εἰς εὐκαίστητον δροσίδα τῶν
ἡμερῶν, μετὰ φαγητῶν.

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλλοντο τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Ἦθιδοντο χερσὶν καὶ μετὰ χερσὶν
ἐξ ἑδῶν. Ἐπὶ περιφύκτον φωνάζει.
ἐν 10 μέτρων.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ἐδίδετο μερὶς ἡμερᾶς ἡ ἀρχὴ τοῦ θερισμοῦ. Δευτέρα ἢ Τετάρτη.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

«Καὶ σουρναφιδ», «βῶ κίθου ἢ βάλνα»

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

Ὁ ἕκτον μερὸν μέρος ἐξέναν ἀθήριστον, εἰς τὰς στάχους τοῦ θείου θεοπτον καὶ τόπῳ καὶ ἑφταχνην μαχάδιαι, εἰς ὁποῖα θεοποδεύων εἰς τὰς στάχους.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

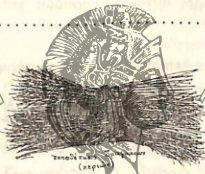
- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

..... Συγχρόνως μετὰ τὸ θερίσασθαι

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ἐδένοντο με στάχυν με εἰς βούδια
ἐνὸς αἰχμητοῦ ξύζου, μαζουρέκου.
«Τουρμπουλάκι».....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο;.....

Συνεκέντρωνοντο καὶ 50 εἰς
Νεογεωργεῖον.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... Τὸ ἔτος
1856... φύτουνται κατὰ τὸν
φεβρουάριον...

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν...

Μὲ τρεῖς.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλὶ, βίκον); Ἐμ-
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ...

Ἀγριο χόρτο, ἐθερίζετο τὸς
Μαΐου μὲ μάχες. Συνεκτρύνετο
βὲ λωπύρες. Ὅταν ἐστέγνωτε, ἐκο-
πώκετο εἰς ἀχυρῆτες...

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ἄ.)...

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας)...

Ὁλ. ἀνωτέρω (Μο. 1 τοῦ 6τ')

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

..... εἰς μίαν οἰκογένειαν

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

..... Ἀπὸ εἰς 15 ἰουλίου μέχρι 31 Ἀγριουαίου, συνήθως.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

..... Χωματάλωνο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)

..... ὁλοκρίνεται· καθαρίζεται καὶ ἐπαλείφεται.
..... ὁλοκρίνεται· καθαρίζεται καὶ ἐπαλείφεται.

- 9) Ἡ ὥς ἂν προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

..... τῶν πρώτων, συνήθως δευτέραν ἢ
..... τεταρτέαν.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλώ-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἴονδῃποτε ἄλλον.

Ἀρα διασῶμα μετ' ἐλπίς ἐσθλας πρὸς τὸ κέντρον.
Ἐφεύοντο τὰ βόδια, τὰ ὁποῖα εἶχον φοιτῶντες
μετ' ἀφ' αὐτοῦ ἐλπίς. Τὰ ἦν περιφερόμενα κυκλῶς
καὶ ἐπὶ ἐξῆς, κέντρον δὲ τὸ πλάγιον καὶ τὸ ἐξῆς.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

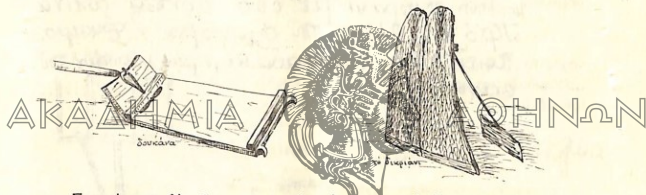
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
νιστου ἐξυλινὸς στῆλος, ὕψους δυο μέτρων (καλούμενος στηλὴν
στρούλουρας, δουκάτη, βουκάτη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

διὰ τῆς χρησιμοποίησεως βοῶν.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλώνο-
στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἷς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῆλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλώνιοῦ. Τὰ ἀλώνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....
 τὰ μέγιστα βόδια ἐδύνετο εἰς ἑαυτὸν διὰ
 τοῦ μὲν ἀποσπαιρύνοντα τὰ βόδια ἀπὸ
 τοῦ κέντρου.....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχυῶν διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχυῶν τούτων ;

Εἰς ποῖον οὐκ ἐπικυβεῖν ἀπὸ τῆς
 πύλης (Κωνσταντινῆς)

Ἐχρησιμοποίητο καὶ εἰς τὰ κουκκιά, ῥεβίθια, φασόλια, ρεβίθια καὶ

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ἀπὸ 5 π.μ. ... 5 π.μ. ... Πρωϊνὴν, μέχρι τοῦ
μεσημέρι. Ἐξαινεχίμενο 6 π.μ. 3 π.μ. με- ὥραν
μέχρι 7 π.μ. δύναι τοῦ ἡλίου.

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Διπρὰνι με 2 ο. δόντια ξύλινα.
Ἰπὸ 8 π.μ. Ἀφ' ἑαυτοῦ τοῦ ἀλωνιστοῦ. ἔχουσιν οὖν.
Ποιεῖται ἐκ ξυμπαδάκι, πρὸς τὴν ῥαβδὸν τοῦ
αἰσίου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

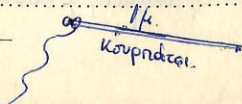
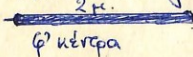

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μετὰ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ;

Ναί, μετὰ τοῦ διπρὰνι ἢ καὶ μετὰ
Ξεραναῖ.

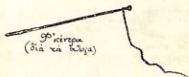
- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

φ' κέντρα διὰ τὰ βόδια καὶ κουνιάται.
2 μ. 1 μ.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

Ξερώσιμο. Ἀλωνιστῶν - Μία γεωρεῖς ἡμερησίως.

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἀχυρά ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Σινδρι.

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπάρχον (ἢ ὑπάρχον ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνιστοὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες) καλούμενοὶ ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωνιστοί, οἱ ὅποιοι εἶχαν βόδια ἢ αἰγὰ καὶ ἀνέλαμβανον τὸν ἀλωνισμόν.

Οἱ γεωργοὶ τὰ ἰδικὰ τὰ ζῶα, μετὰ ἰδικὰ τὰ ζῶα.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Δεν ὑπῆρχον.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο ἔκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

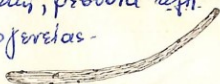
Λιὰ τὰ ρεβύθια ὑπῆρχεν κόπανος.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου*
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.) *Χρίσταις ἐν τῷ ἀλώνι, ἐρ' ἔσαν
 δηρὸν κεφαλαίη προσώπων. Ἄλλως ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ
 σπυριῶ. Χρῆσις διὰ φακῆς, ρεβιθία κλπ.
 ὑπὸ φεραῶ εἰς Οἰκογενείας.*

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμυλωτό διὰ τὸ κεφάλαιον
 μικρὸν ὑπερὸς δημητριακῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

το κεφάλαιο

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
 τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
 ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
 Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
 παραγωγῶν ;

ὑπὸ φεραῶ εἰς Οἰκογενείας.

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
 στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

Ἰδοὺ ἐστὶν ὁ δόσους. - Μία σφῶνεις - Ἀνέβρηνεν ἐν τὸν χωρικόν ἐν καρπὸν καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν.

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Ἰδραγνυθῆναι. « Βρέ φορο καρδαμηνή »

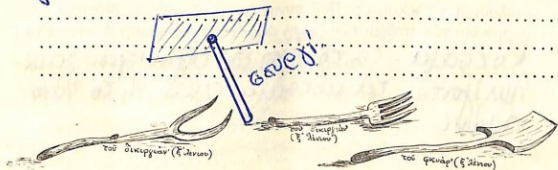
« Ἐν κίεον ἢ μέλινον »

23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

1932. Ὁ βασι-
θεός. Κηρύκος. ἐν Σικαρόναις. Κηρύκος (θεοφάνης)

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικριγιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

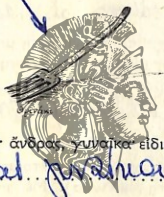
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.

ἔχει ἐπιμνηστικὸν σχῆμα. Ἐπὶ τῷ ἔκχρηστί τῳ
ὁ βασιλεὺς μετὰ τοῦ σουρι καὶ μετὰ τοῦ βασιλέως
συμβαίνει, πρὸς τοῦ βασιλέως μεταχειρίζεται
ἀποδοθεὶς τῷ βασιλεὺς.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυᾶρι, θρινάκι ; Ἰχθυογραφήσατε τοῦτο.

Παραδοθεὶς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶς (ἀνεμίξει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

ἄνδρας καὶ γυναῖκα.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Κότσαλα. Ἐξ ἐκείνου τοῦ ἀλόνισματός τῳ
πυρρίσκει τὰ κότσαλα ἀλλὰ ἐξ τοῦ ἴδιου
ἀλόνει.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλόνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

... Κοτσακίωμα, ριτσακι δριμύς εὐ δρι-
νίωμα -

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Με τὸ δριμόνι -

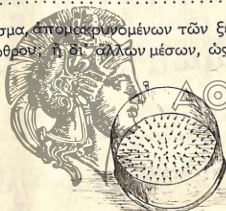
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

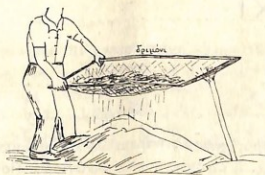
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινον παλιὸν δριμύτινον

κοῦρος ἢ ἀρυλόφος

δριμόνι

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δριμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

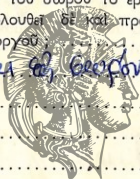
(Περιγράψατε λεπτομερώς τούς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

σωρόν.

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ.

Σχηματίζεται εἰς σωρόν. Μὲ φτυάρι.

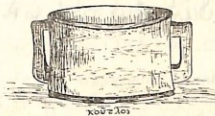
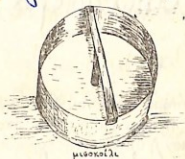
- 8) Ἀλλὰ ἔτι μὰ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

οχι.

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δέ και ίχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Παραπαιδευ. 12% Ξεχάτως 2%
Πήρεται δ' διαπιστώνει το ἀπὸν μέ-
μασθενει ή με το μερό - 25-28 διεξοδε

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εις εἶδος εις τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγοφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλκωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερου μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ίχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

Παπαδιάτικο - Αγοφυλακιάτικο -
Αλκωνιάτικο -

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ· ἐντὸς τῆς οἰκίας (εις ποῖα δοχεῖα) ἢ εις ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εις ἐκάστη περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)

Εἰς ἀποθήκην ἐντὸς ἀγορίου
κατασκευασμένην ἐκ κοίτης πλῆθος -

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εις τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι . Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

ΚΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΎΠΑΙΘΡΟΝ; *Εξ ἀχυρίων, ἐν τῇ τῇ
Χωρίῳ... Εἰς τὴν ἐπιεδρὸν ἐκτορῆσιν
κόπῃ, διασπέρμεν με... εἰς δὲ...*

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεταί) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τῶν καλυτέρων στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα;...

*Παραδοξῶς ἐγίνετο ἀποχωρισμός εἰς
χῶρον διὰ τὸν σπόρον.*

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκοσστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ;..

*Ἐγίνετο «χαμῆχλιν» διὰ τὸ εἰκονοποιεῖν, ὅτι
ἐν ἔτος.*

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον ἀκόπον καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον;...

*χαμῆχλιν - ῥόμβου - ἐμβόλημα - διὰ παρα-
χρᾶν ὑπὸ τῶν - ἐπὶ ἐν ἔτος.*

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαίθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

*23 Ἰουνίου (Κληδόνου) εἰς τὴν στευροδόμειαν
τοῦ Χωρίου, κατὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου.*

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος;

*Εἰς τὴν στευροδόμειαν τοῦ Χωρίου, κατὰ
τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου.*

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

.....καλόχρονος.....

β'. 1) Ποίοι ανάπτουν τήν πυράν; παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος ;...

τα παιδιά ηλικιας 5-15 ετών.....

2) Ποίος ή ποίοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.
Τά κλέπτουν ; Άν ναι, άπό ποιον μέρος ;.....

τα παιδιά τα ίδια υπέβοντο. τα, δηλ.
θναυ τα εβριμον.....

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Πιπτονται υπό των παιδιών κατ'
αρχαίς.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι είς κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, εόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα.....

Μαγεύεται το ξυρί και παραμαγεύει..
το σταμα, ενώ συγχρόνως συνοδεύεται φωνή
από τα παιδιά και από ηρώτες μεγάλους :
« Έβρα καύχρονε και έβρα καύχρονε ».....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

Τινδύν με τη βερμ έλοι, επάνω από τί
φωτιά, με χέρια και καρές. Σωστό παιν-
ήρι.....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

Καίονται: ἄλμυρα, ἀγριοχόρτα καὶ
καὶ στεφάνι τοῦ Πρωτομαγιάς.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ὁ Σάββατος τοῦ Λαζάρου καί οὐκ ὁ Λάζαρος μετ' ὑμῶν εἶδες.....

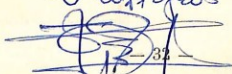
- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

Κατασκευάζονται ἑνὶ ὁμαλῶμα ἀνδρῶν (Λαζάρου) μετ' ἐσθλῆς καὶ μετ' ἀχυρῶ. Τὸ ποθεύονται. Ἐμφράδην τῇ ἐμφυγίᾳ εἰδέναι « κρεῖμειο », οἱ κρεμναιεῖδες, εἰς οποῖες εἰδέναι διδοὺν φωνὰ καὶ ᾄσματα τοῦ ἀχολέου.....

(Εΐ-ΞΤ!) τὰ δύν - Καρότην ἔρρηκτον ἐπὶ τοῖς πυρὰς, τὸν νεερο-Λάζαρον, φωνάζοντα « Καίγομε τὸν Λάζαρον » —

[Ἀποστολὴς Κωνστῖνος, Διδάσκαλος, Κασσανίτης Κιζιλ-Ἡσυχαστὴ αὐτῶν ἐγένετο ἀπὸ τῆς 8-1-1970 ἕως 19-1-1970.]

Ὁ Συγγραφεὺς

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ι. ΑΠΟΣΤΟΛΙΑΝΗΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΠΙΘΕΡΜΗΣ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ
ΠΕΡΙΘΕΡΜΙΑΣ ΚΙΛΙΚΙΑΣ
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 27

ΟΣ

ΤΩΝ Κ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΝ ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΕΙΣ Καλαμάρι

Εξασωγή

1. Καταστροφές (Κιρπασόγ) Κιρκίς - Ν.Κιρκίς
2. Κυριότερος θηροκόπος διδασκαλίας.

Ταχ. θήρας Κιρκίς

Διαμένει εις τὸν ἐξασωζόμενον τόπον 2 ἔτη, πρὶν τὸ θῶν.

3. α) Περιθὸς καταράμενος ἔσται 83 ποικιλ. γινώ-
σκεις Β' θυμολογίου - ἑῶνος καταστροφῆς κατα-
στροφῆς ἑσκαρὰ γὰρ.

β) Γενεράδης θυμολογίου, ἔσται 68 ποικιλ. γινώ-
σκεις Γ' θυμολογίου - ἑῶνος καταστροφῆς κατα-
στροφῆς ἑσκαρὰ γὰρ.

Α' α. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920.

Καὶ ἐὰν ἐν ἑσκαρῇ τὰ κατὰ τὴν καὶ μεταγενέ-
στερά ἐν βοσκῇ ὁρίσται (ὁρίσται περιοχή).

ἵππων χωρὶς.

2. Ἐν χωρὶς.

3. Καὶ διένειμεν μετὰ τὸν θυμολογίου τοῦ ἐν τοῖς
παιδαγωγικοῖς υἱοῖς τοῦ.

β' 1. Συγχρόνως καὶ ἐν τῷ οὐδ.

2. Ἐν θυμολογίου.

γ. 1. Οἱ γεωργοί, μόνο μετὰ θυμολογίου, ἀνδρες καὶ γυναῖκες.
2- 2,5 χρυσὲς λίρες τὸ ἔτος, ἐν θυμολογίου
διάρκειαν (40 ἡμέρες).

2. Ἀγένηται. ἵππων ἀπὸ τῶν γεωργικῶν.

3. 2-2,5 χρυσὲς λίρες τὸ ἔτος, ἐν θυμολογίου διάρκειαν.

(40 μέρες).

4. Έχρησιμεύουντο έρχεται οι λεγόμενοι χρονικοί.
Προήχοντο από τα πέριξ. Μόλιον άνδρες.
Ελάμβανον δι' έθρον τούτου μετέωρον συρματωτά (9
χρυσά λίρας).

5. Όχι.

6. α) Ες κωμεινούπολιν.

β) Ες έργατα.

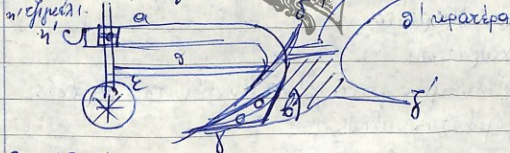
δ' α) Μέ τωίνων κόπρον μετρί έρμενα (Μάτιον Μήτα).
β) Ες τούτον χωρίο (Καστανίς - Κηκίς). 1935.

ε' Τα σιδηρά άροτρα τα ήσαν έδώ, δεκ ήλθον 1924 -
1. Από έρροστασία Εσθονίας τα μενόμενα.

α) Σταθάρ β) μέλαν γ) γυνί δ) δαυλό ε) έρροστα

λίαν στ) Χερούλια ζυγαρί

η) έρμενα.

2. 1944.

3. 1928.

4. 1928.

5) 1924

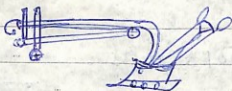
στ. 1. Ο τσιφτεής.

2.

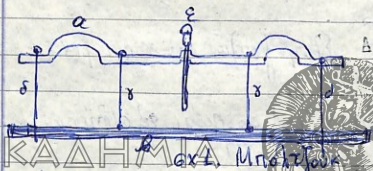
η παλαιά μορφή

η νέα μορφή.

α. Σκαβάρ. β. Χερούλι γ. μάνινα. δ. Σταυρός.

εξ. Συγός (Μηχανή).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

α' σκαβάρ. β. Νεφάρια γ. Μεγάρια.

δ' φυλές έδρατες.

4) Ημε το γόλο διόγα τα είλη των χωράγιων.

υπ' φυλίων άπόδρον (είδερν άγερών).

5)

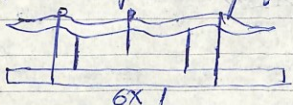
6) Ήν φυλίων

7) Σκαβάρνι, ηριόνι, άριόνα, φυλογάρι, στέκι,

8) α. βόδια

8) ελκ -

9) Ηχο Ανδραίας & Τυγός -

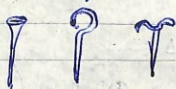

6x1. δι' ελκσαν

6x2. δι' ελκσαν.

Τυγός 3) δι' ανδραίας.

10.

Είδη φυλῶν τοῦ τόπου μας -

11. Τυγός ελκσαν καὶ τρυφί ελκσαν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

12)

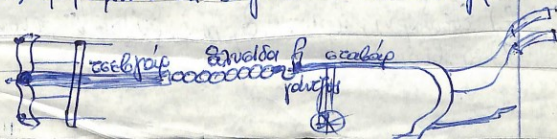
5. Αποτίλκεις καὶ ελκσαν.

α) Ο Τυγός ελκσαν τοῦ τόπου.

Εν 5m πρῶτον, ελκσαν ελκσαν - Η ελκσαν
τὸ ελκσαν ελκσαν ελκσαν καὶ ελκσαν ελκσαν
τρυφί, μετὰ ελκσαν τοῦ τόπου ελκσαν (ελκσαν
ελκσαν) κρυφίον ελκσαν ελκσαν - ελκσαν παντῆρ -

β) 1)

2)

Εἰς τὰ ὑπ' ἀριθ. 1 καὶ 2 τῶν β. τὸ γινόμενον
ἦτο τὸ ἴδιον.

3) Ο γαργαλιὶς διήλθοντες τοὶ πόδες εἰς ἑαυτοὺς (γάρτοι).

4)

βλ. 1

κινητοῦ, ὡς ἐπὶ τὸ τέλος ἔχει

μετρίστεον ἐπὶ τὸ μέσον περὶ ἀσπίδος.

5) Κατασκευάσαντες εἰς ἑαυτοὺς.

Μετὰ βραδυνὴν καὶ ἀρότρον ἔβην μετρίστεον
ἐπὶ ἀσπίδος.

6) Ἐπὶ τῷ νοτίῳ ὁρεντῇ.

7) Ἐπὶ τῷ νοτίῳ (7-8 νότον) ἐπὶ κατέμελλαν.

8) Ὁμοῦ ὁμοῦ ἐπὶ τῷ νοτίῳ καὶ ἐπὶ τῷ βορρῇ
τὸ πρῶτον.

Ὁμοῦ ἐπὶ τῷ νοτίῳ καὶ ἐπὶ τῷ βορρῇ
τὸ δεύτερον.

2) Ἐν ὁρεντῇ ἐπὶ τῷ νοτίῳ καὶ τὸ δεύτερον
καὶ ἐπὶ τῷ βορρῇ τὸν χειμῶνα. Ἐν
δὲ ἔκδοσι, ἑορτα.

3) Ἐν ὁρεντῇ τὸ δεύτερον ἐπὶ ὁρεντῇ καὶ κατὰ
τὸ πρῶτον.

4) Ὁμοῦ διὰ ἐκ ἀσπίδος καὶ ἐπὶ ἑορτα τὸν χειμῶνα
τὸ φθινόπωρον.

Ὁμοῦ ἐκ ἀσπίδος ὁμοῦ ἐπὶ ὁρεντῇ καὶ ἑορτα τὸν

6

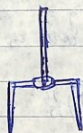
Δημοσί.

α) Στοιχειώδη, περιέχουν ονόματα.

β) Έσοδα.

2) Δεν έφιντο. Έλα ο έρωτας γίνεται ελπίδα.

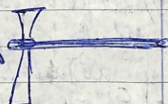
3) Λιγότερο

γ) Έσοδα

Καρίδα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΣΙΩΝ

δ) Μόνο του ερωτήματος υπάρχει ένας αόρατος
και έρωτας.

ε) Δεν είχαν εξ την καρδιά του έρωτα
προς το ίδιο χωράφι.

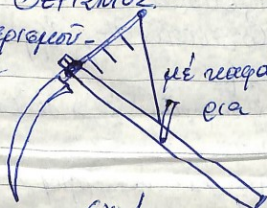
ς) Άλλα, την Δημοσί.

9) Εξ αβύσσου και ελπίδα.

Β. ΓΕΡΙΣΜΟΣ.

α) Έρωτας Γερίσμου.

1) Με αόρα

με καρδιά δια έρωτα

6x4

2) Με αλφά αν το ex. 1 εν ησ. 1. ἀλλά δι-
χως κατὰ δι-.

3) δραχμή.

4) Με γύτο νέπε νεφάρο γύτου (← κοσάσσει).

ω εις ποῖς αὐτοῦ (ἐξέρε αὐτά, ἐνῶ
το γύτο ἐξέρε κοσάσσει).

5) ἡπαρφοῦ ἡνδ ἐκέραν.

6) οὐκ

β. Περιεφύ τῶν ἀντιπρὸς αὐτῶν.

1) 5 πόροι.

2) κατὰ φέρε.

3) ἐς τὸ δέσμεο τῶν ἀντιπρὸς αὐτῶν αἱ
φύλακες.

4) Πονά κατὰ ἐς τὴν γύτον κατὰ δύναν, ὅστε ἐκέραν ἐκέραν.

5) δέσμεο

γ. Οἱ περιεφύ.

1) Οἱ ἀνδρες κατὰ αἱ φύλακες.

2) ἡδύοιο ἐς ἐκέραν δέσμεο τῶν ἀντιπρὸς αὐτῶν φέρε.

3) ἐκέραν ἐκέραν κατὰ φύλακες. ἡδύοιο
τὸ ἐκέραν γύτον ἐν 10 μέσων.

4) ἡδύοιο κατὰ αὐτῶν. ἡκίς τὸ δέσμεο
τῶν ἀντιπρὸς αὐτῶν φέρε.

5) ἡδύοιο ἐκέραν: «Κατὰ τὸν γύτον κατὰ αὐτῶν»

Κίτρου ή πέτρα».

6) Έν μέρει μέρος έβρεν ζεδέριατον, τος
αταχης τω δνοτου ελιντον κατότω και
επειδην κατότω, εδ δνοτα ετοποδετον
ελ το ελιντον και ελ τος ελιντος -

δ' το δεδυον (δεδυιασμο/τω αταχων-

1) Ευχοβως με το δεδυια-

2) Εδιντο με αταχης με το βοιδια ενος
ελιν αταχων, ελιντον τω ετοποδετι -

3) Ελιντον με 50 ελ Νεοντοπο-

μα -

ε' Ευχοβως τω ετοποδετι -

1) το 1350 - φ ετοποδετι και ελ ετοπο-

2) Με ετοπο.

6ε' Ευχοβως τω ετοπο.

1, 2) 4 ποιο χροτο, εδερφετο τω Ματιον με ετοπο.
Ελιντον ετοπο ελ ετοπο - Ελιντον ετοπο, ετο-

3) Με ετοπο - Ελ ετοπο με ετοπο
μετα η (ετοπο).

ετοπο.

ετοπο

Γ. ΑΛΟΝΙΣΜΑ

α. 1) Συμμετοχήντας εἰς τὴν ἀγῶνιν τοῦ σπυτίου.

2) Τονοδρεονίδε.

Ἰσχυρεῖ ἐρῶνος Τονοδρεονίδεος: Εἰς ἄγῳνα τετρα-
πλίου μετ' τοὺς στάθους εἰς τὸ μέγα μέρος.

Τὸ σπυτίον ἀπετεταγμένον ὑπὸ στάθους εἰς
ἄγῳνα σπυτίου οἰκίας, μετ' τοὺς στάθους πρὸς
τὸ κέντρον.

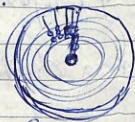
3) Ἰσχυρεῖ μετ' ἄλλοις (ἀλόνιστος) εἰς τὸ
ὅποιον ἔλθουν οἱ τεταγμένοι διαχωριστὸς γεννημα-
τοῦ καὶ ἀγῶνι.

4) Εἰς τὴν ἀγῶνιν τοῦ χαρτίου.

5) Εἰς τὴν ἀγῶνιν τοῦ χαρτίου.

6) Ἀπὸ τῆς 15 ἡμέρας μέχρι 31 ἡμερῶν σπυ-
τίου.

7) Χαρτεράκια.

ἀλόνι.

8) Ἰσχυρεῖ μετ' ἄλλοις. Ἐβρίχοντο καὶ ἀναγῶντες ἔπειτα
ἐπιδόσαντο μετ' ἄλλοις.

9) Ἐπὶ πρῶτον, σπυτίον ἀναγῶντες ἔπειτα.

10) Ἀναγῶντες μετ' τοὺς στάθους πρὸς τὸ κέντρον.
Ἐβρίχοντο τὰ βόδια, τὰ ὅποια εἶχον σπυτίον
μετ' ἄλλοις ἔπειτα ἔπειτα ἔπειτα.

κυρτωμένη και εις τὸ ἐξῆς κότυρα, θένοντα
παρυγὴ ὅσο τὸ ὄψον.

11) Μὲ Πουδὴν - Ἐπίκουρος εἰδένοντο καὶ οἱ βόες
μεταξὺ τῶν διὰ σχοίνου με' ἀγκυρὰς εἰς τὰ νεύματα.
τὸ ἀριστερό (πρὸς τὸ κέντρο) εἰδένοντο εἰς τὸ πλάτος
το, διὰ τὴν μὲν ἀνομαλότητα ἀπὸ τὸ ὄψον.
12) Εἰς τὸ νεύμα, βίβρο, γάλακτα, πρεβυδία κ.λ.

Πουδὴν (Πουδὴν)

1,50 μ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Εἰς Πουδὴν τὴν ἐπεμελόμενον ἀπὸ τὴν κεντρικὴν
νόησιν. (Πόλη).

Ἰερότερο ἀπὸ δύο βουῶν ἢ ἀγρόθεν ἢ ἀπὸ ἐνὸς
ἀγρόθεν μόνον.

Ο ἄγριος δι' ἀπέναντα τὰ εἶδη ἐγίνετο με-
τὴν Πουδὴν.

8) ἀπὸ 5m πρῶτης μετρίως μετρίως. Ἰερότερο
τὴν 3m μετρίως ἀπὸ μετρίως μετρίως τὸ ὄψον.

12) Ὀρεπάνι με' δύο δόντια ὑψηλὰ. καὶ πρὸ τῆς
ἡμέρας τοῦ ἄγριου ἐπεμελόμενον τὸ γαλακτο-
δοτικὸν πρεβυδία τοῦ γαλακτοῦ.

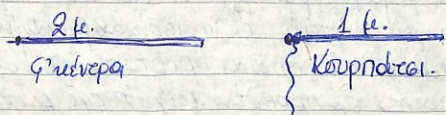

ὀρεπάνι

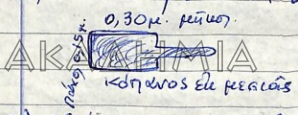

γαλακτοδοκί.

- 13) Ναι. Με τὸ διπλῆναι καὶ μετ' τὸ τριπλῆναι -
 14) ὅ' κεντρὰ διὰ τὰ ββδία καὶ κουρνάει διὰ τὰ
 ἄλλα -

- 15) Στρώσιμο ἑλκινῶν - Μία στρώσις ἡμερομῆτος.
 16) ~~Στ~~ Σινδύ.
 17) Ὅτ' ἡμεροί τὰ ἰδιὰ των, μετ' ἰδιὰ των ἴσα.
 18) βέν ὑψηλόν.
 19) διὰ τὰ ρεβύδια ὑψηλὸν Κόνητος -

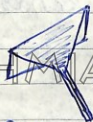
ΑΘΗΝΩΝ

- 20) Ἐρίνεο ἐς τὸ ἑλκινί, ἐξ' ὅσον ὑψηλὸν μετὰ
 τῇ ποσότητι ἄλλας ἐς τὴν αὐτὴν τοῦ ἑλκινίου.
 Χεῖρας διὰ γάμου, ρεβύδια κ.τ.λ.
 ὑπὸ μεζῶν τῆς οἰκογενείας.
 21) Ἐν τῷ ἰδαίῳ. Μία στρώσις. Ἀνέβησαν
 ἐς τὸν χειρᾶν τοῦ Κερνῶν καὶ ἐς τὴν ἄν-
 ροποιήσιν.
 22) Ἐπαρτιδῶντο: «βρέ γέρο Χαράκηνη», «τοῦ
 Κίττου ἡ μέλινά». κ.τ.λ.
 Ἐξέρχοντο εἰδμένα δίστοιχα καὶ εἰδμένα γὰρ-
 βεις -

23) 1932. Επί δημοκρατίας ο βασις
 Κοροβός εν Ευρωπαϊκή-Κηκίς (Βίγλιν).
 Ένα μεγάλο ήρωα, δίδει διὰ τοῦ κορυμνίου
 κινεῖται ἐπὶ τῶν ἀγανακτικῶν ψυχῶν, ἐπὶ τῷ
 σταθερῶν ἐν ὁποῖα πλῆθοντα τὰ δευτέρια.
 Ἀπὸ τοῦ ἐμπροσθεν φέρει τὴν ψυχὴν
 ἐξέρχεται ὁ ναυός, ἀπὸ δὲ τοῦ ὀπίσθιου μέγας
 ἐξέρχεται τὸ ἄντρον.

~~24)~~ β' Πικρία.

1) Γινάφι. Μὲ τὸ σουρτί.

σουρτί

ΑΘΗΝΩΝ

ἔχει ἐνίμνητα ὅχητα. Ἐνδρὸν ἐκχυμωτὸν
 ὁ σταυρὸς μὲ τὸ σουρτί καὶ μὲ σκουπὶ καὶ
 σκουπὶ, πρὸς τὸν σκουπὸν περὶ τὴν ἀποδο-
 βῆς.

2) Γιαννάδου Γιαννάδου.

3) Ἄνδρας καὶ γυναῖκα.

4) Κότταρα. Ἐν τῷ τῆος τοῦ ἀγανακτικῶν
 ἐκχυμωτὸν τὰ κότταρα αὐτὰ, ἐν τῷ
 ἴδιῳ ἔδαφιν.

5) Κότταρα ἡμεῖς γίνονται ὅπως καὶ τὸ ἀγ-
 νάφι.

6) Μέ το δερμένι.

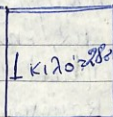

7) Σχηματίζονται ες κυρτόν-Μέ μαφορνεύε.

8) Όχι.

9) 1) Παναγιώδην 12%. Έσχάτως 2%.

2) Όσο ο δωματιάζης ες το άνι-Μέ μαφορνεύε ή μέ το κιλό = 25-28 δκάδες.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

ΑΘΗΝΩΝ

2) Παναγιώδην, άρροσταγιώδην, άρλαδιώδην.

3) Ες άποθήκας, έντός άποθηκών ματακων-
τομένων ειδικώς προς τούτο.

4) Ες άχυρώνα, έντός του χυρίου.

Ες τού άνεδρον άτρανήζη κόνα, άκεκρυμένη
μέ βολία.

5) Παλαιότερα ήγιντο άνοχευατός άταχιν
δια τού άνεδρον.

6) ήγιντο «χαμαδί» διά τού έμνοσάβιγδι
έν έτος.

χαμαδί.

Δ! ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ.

- α) 1) 23 Ιουνίου (Κυρίδου). ες τὰ στευροδέρμα
τοῦ χερσὶ, κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ ἡλίου.
- 2) Καρόχρονος.
- β) 1) Τὰ παῖδια ἡλικίας 5-15 ἐτῶν.
- 2) Τὰ παῖδια τὰ ἴδια κρέβοντες εἰς, ἀπὸ θύον
βροῦν.
- 3) Πιπτεῖνται ὑπὸ τοῦ παιδίου κατ' ἀφαιρέ-
σιν.
- γ) 1) Μαζεύεται τὸ χερί καὶ παραμορφῶν τὸ δά-
μα, ἐπὶ συγχρότως ὑποδύονται φωναὶ ἀπὸ τὰ
παιδιὰ καὶ ἀπὸ πολλοῦ μεγάλου «ἔβρα
καρόχρονε καὶ ἐπὶ καρόχρονε» -
- 2) Πιπτεῖν μετὰ τὸ εἶναι θύον, ἐπὶ τὸν αὐτὸν
φωτιά, μετὰ γέλα καὶ χορὲς. Ἐπὶ τὸν Παν-
γύρι.
- 3) Καίονται, ὀλέθρα, ἀγριόχορτα, καὶ τὸ στε-
γνύει τὴν πρωτομηνίαν.
- 4) Τὸ Σάββατο τοῦ λαζάρου καίεται ὁ λα-
ζαρος μετὰ νεμεσιτῶδες.
- δ) Κατασκευάζονται ἑνα δροπωμα ἀνδρῶν (λαζάρου)
μετὰ τοῦ βῆ, καὶ μετὰ ἄχυρο. Ὑποδύονται ἐπὶ τὸν
εἰς ἐκκεντρίαν εἰς δέξιν «μετὰ τοῦ», οἱ νεμε-
σιτῶδες, εἰς ὁποῖες εἰδὸν φωτιά εἰς ποσὶν τοῦ
σχολείου (Ε' - ΕΤ' τάξεις) - Κατόπιν ἐβρίστην
ἐπὶ τὴν πυρὰς τὸν νευρο-λαζάρου φωνάζοντα

«Κολοσσαίου τοῦ Ἀδριανού».

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ